

עפ"ג 43561/08-20 - ישראל מאיר הררי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
עפ"ג 43561-08-20 הררי נ' מדינת ישראל 05 נובמבר 2020

בפני הרכב כבוד השופטים:
י. גריל, שופט עמית [אב"ד]
א. דגן, שופטת
ש. שטמר, שופטת עמיתה
המערער:

ישראל מאיר הררי
ע"י ב"כ עוה"ד גיל יואש

נגד
המשיבה:

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה
ע"י ב"כ עוה"ד יעל ויסהוף

הודעת ערעור מיום 20.8.20 על גזר-דינו של בית-משפט השלום בחדרה (כב' השופטת רקפת סגל מוהר) מיום 6.7.20
ב-ת"פ 10831-04-19

פסק דין

א. בפנינו ערעור על גזר-דינו של בית-משפט השלום בחדרה (כב' השופטת רקפת סגל מוהר) מיום 6.7.2020 ב-ת"פ 10831-04-19, לפיו הורשע המערער על-פי הודייתו בעבירות של גידול, ייצור והכנת סם מסוג קנאביס, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, החזקת סמים לצריכה עצמית, הפרת הוראה חוקית והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, ונדון למאסר מותנה בן שישה חודשים לתקופה של שלוש שנים, שלא יעבור עבירה מסוג פשע על-פי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: "**פקודת הסמים**"), מאסר מותנה בן שלושה חודשים לתקופה של שלוש שנים, שלא יעבור עבירה מסוג עוון על פקודת הסמים המסוכנים, קנס בסכום של 5,000 ₪ או 30 ימי מאסר תחתיו, צו מבחן לתקופה של 18 חודשים וצו של"צ בהיקף של 250 שעות.

ב. העובדות הצריכות לעניין הן בתמצית אלה:

המערער הוא יליד 1999. ביום 4.4.2019 הוגש כנגד המערער כתב אישום בו נטען, כי בתאריך 2.12.2018 שכר המערער דירה, ובחיפוש שנערך במקום ביום 26.3.19 נמצא כי המערער מחזיק ומגדל 36 שתילי סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל כולל של 9.15 ק"ג, וזאת שלא לצריכה עצמית, וכן החזיק המערער במקום

בכלים המשמשים להכנת סמים וגידולם שלא בהיתר: עציצים, מפוח, 6 מנורות, 3 מערכות אוורור מקובעות לקיר, מזגן נייד, 6 שנאים, ו-7 מיכלי כימיקליים.

במטבח נמצאה כמות נוספת של סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל 2.67 גרם לצריכתו העצמית של המערער.

עוד נטען בכתב-האישום, שבתאריך 27.3.19 ניתנה החלטת בית-משפט השלום בפתח-תקוה על מעצרו של המערער במעצר בית מלא ומוחלט בכתובת שבחדרה בפיקוח לסירוגין של הוריו ואחיו וזאת עד 9.4.19, לרבות איסור יצירת קשר עם מי מהמעורבים וחובת התייצבות לחקירה במשטרה או בבית משפט לפי דרישה.

נטען בכתב-האישום, שביום 2.4.19 הפר המערער את ההוראה החוקית בכך ששהה בחצר בכתובת מעצר הבית וסירב לחתום על הזמנה שנמסרה לו לצורך הגשת כתב אישום ובקשת מעצר בית.

בתאריך 3.4.19, נוכח סירובו של המערער לחתום על הזימון, הגיע למקום שוטר שביקש למסור הזמנה למערער או מי ממפקחיו, ואולם לא היה מענה, לא בכתובת מעצר הבית, ולא בטלפונים השייכים למפקחים של המערער. כשעה ומחצה מאוחר יותר הגיעו למקום שוטרי היחידה החוקרת שמצאו את המערער שוהה במקום ללא פיקוח של מי ממפקחיו. משנעצר המערער ונלקח על ידי השוטרים לחקירה, פנה אליהם המערער בניידת בטענה שאמו בבית, ישנה.

השוטרים פנו חזרה לבית המערער ובהגיעם הבחינו בהוריו שבים מן החוץ ברכבם, ואזי פנה הנאשם אל אמו ואמר לה: **"תגידי שישנת בבית"**.

ג. נוכח האמור לעיל הגישה המדינה כנגד המערער את כתב-האישום בו ייחסה לו עבירות של גידול ייצור והכנת סמים מסוכנים לפי סעיף 6 של פקודת הסמים, החזקה/ שימוש בסמים שלא לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א) + 7(ג) רישא לפקודת הסמים, החזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית לפי סעיף 10 רישא לפקודת הסמים, החזקה/ שימוש בסמים לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א) + 7(ג) סיפא לפקודת הסמים, הפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **"חוק העונשין"**) והפרעה לשוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 275 של חוק העונשין.

ד. בדיון שהתקיים ביום 9.9.19 בפני בית-משפט קמא ציין הסנגור, כי המערער מבקש להודות בעובדות כתב-האישום וכן ביקש להזמין תסקיר של שירות המבחן שייתן את דעתו גם לשאלת אי-ההרשעה.

המדינה בתשובתה לא התנגדה להפניית המערער לצורך עריכת תסקיר בציינה שהמלצות התסקיר לא יחייבו אותה, ויחד עם זאת התנגדה המדינה להזמנת תסקיר שירות המבחן בסוגיית אי-הרשעתו של המערער וכן ביקשה שנוכח הודאתו בעובדות כתב-האישום יורשע המערער.

בהחלטתו מאותו יום רשם בפניו בית-משפט קמא את הודאתו של המערער בביצוע העבירות מבלי להרשיעו והורה על הזמנת תסקיר שירות המבחן שיתייחס הן לשאלת ההרשעה והן לעונש.

ה. בתסקיר מיום 12.1.20 צוין, כי המערער גדל במשפחה המנהלת אורח חיים דתי חרדי. המערער השלים 11 שנות לימוד בישיבות חרדיות. החל מגיל 16 לערך החל המערער להתרחק מהעולם הדתי. בהמשך פעל המערער לקבלת פטור משירות צבאי. החל משנת 2017 ועד למעצרו עבד המערער בתחום המשלוחים, וכחודשיים לפני התסקיר החל לעבוד בתחום המכירות במגרש כלי רכב.

אין לחובת המערער הרשעות קודמות.

בפני שירות המבחן ציין המערער, שגידל סמים לצורך שימוש עצמי על רקע שיקולים כלכליים ונוכח רצונו להפיק מן הסמים שמן קנאביס לשימוש עצמי.

באשר לעבירה של הפרת הוראה חוקית ציין המערער, כי לא ידע שהוריו יצאו מן הבית ושהוא שוהה בבית ללא מפקח.

שירות המבחן מציין, שהמערער מבטא תפיסה לפיה מדובר בטעות נקודתית בהפעלת שיקול דעת מתוך העדר הבנה להשלכות התנהלותו, ואולם מדבריו עלתה הבנה לפסול שבהתנהגותו ונשיאה באחריות חלקית לביצוע העבירה. כמו-כן מציין שירות המבחן, שהמערער ביטא חרטה על מעורבותו בעבירה וטען כי מדובר בהתנהלות חריגה שאינה מאפיינת אותו בדרך כלל ואינה תואמת את נורמות ההתנהגות המקובלות במשפחתו ובסביבתו.

עוד טען המערער בפני שירות המבחן, שמאז ביצוע העבירות הנדונות חל שינוי משמעותי בהתנהלותו, הוא הפסיק להשתמש בסמים והפסיק לגדל קנאביס ונעזר בגורמי תמיכה ולצורך התמודדות עם קשייו.

התרשמות שירות המבחן היא שהמערער מציג את עצמו כמי שעשה שינוי מהותי בהתנהלותו, אך נעדר חיבור רגשי והבנה רגשית להתנהגותו.

שירות המבחן הוסיף, כי להערכתו התנהלות המערער עם ביצוע העבירות מבטאת קושי בהפעלת שיקול דעת מותאם, משיכה לריגושים והתנסויות חדשות, לצד דרך לבטא את קשייו ואת צרכיו הרגשיים שלא נענו ושאותם הוא התקשה לבטא באופן יעיל. בנוסף התרשם שירות המבחן מדפוסים התמכרותיים לסמים שככל הנראה עמדו ברקע להגמשת גבולותיו הפנימיים והחיצוניים.

לפי הערכת שירות המבחן קיים סיכון להישנות מעורבותו של המערער בעבירות בעתיד. נוכח סיכון זה סבר שירות המבחן שיש חשיבות לשלב את המערער בהליך טיפולי.

המערער, כך ציין שירות המבחן, ביטא העדר נזקקות טיפולית, אך ביטא נכונות מילולית להשתלב בהליך טיפולי על רקע ההליך המשפטי הנדון.

שירות המבחן המליץ על דחיית הדיון בעניינו של המערער בשלושה חודשים לצורך שילובו של המערער בטיפול, כשבתקופה זו תיבחן יכולתו להשתלב בהליך טיפול כנדרש ותישקל האפשרות להפנותו לאבחון ולטיפול בתחום ההתמכרויות.

1. בישיבת בית-משפט קמא מיום 15.1.20 נעתר בית-משפט קמא להמלצת שירות המבחן לדחות את הדיון בשלושה חודשים כדי לאפשר את שילובו של המערער בטיפול.

בתסקיר שירות המבחן מיום 18.6.20, צוין, כי לפי דיווחי המערער ממשיך הוא להתגורר בבית הוריו ולעבוד כשכיר בתחום מכירת כלי רכב. עוד צוין, כי לאחרונה השלים את לימודיו בקורס תיווך. המערער ציין שהוא גם ממשיך להימנע משימוש בסמים ושלל קשרים עם גורמים שליליים. בדיקת שתי שנתונים שנקראה נקיה משרידי סם.

במהלך החודשים ינואר-פברואר 2020, כך מציין שירות המבחן, השתתף המערער בקבוצה טיפולית ובמהלך המפגשים הקבוצתיים התבטא המערער באופן פתוח בנוגע לחייו ולמחירים שהוא נושא בהם בגין מעורבותו בעבירות והעלה תכנים משמעותיים בנוגע לאירועי חייו השונים. בנוסף ביטא המערער מוטיבציה להמשיך ולתמיכה בהליך טיפולי לצורך שיתוף בקשיים ותמיכה ולהרחבת יכולתו לקבל החלטות באופן מושכל יותר.

התרשמותו של שירות המבחן היא כי התנהלותו של המערער במהלך תקופת הדחייה מבטאת שיתוף פעולה עם שירות המבחן ויכולת ליישם בפועל את הצהרותיו המילוליות בדבר נכונותו להשתלב בהליך טיפולי. השתלבותו בקבוצה והתנהלותו במהלך המפגשים מצביעה על תזוזה התחלתית בעמדותיו בנוגע לביצוע העבירות. כמו-כן מבטא המערער, לפי התרשמות שירות המבחן, הכרה בהשלכות ההרסניות שנגרמו לו עקב השימוש בחומרים ממכרים כולל מעורבותו בהתנהלות עוברת חוק.

שירות המבחן התרשם כי המערער אינו זקוק להתערבות בתחום ההתמכרויות וכי הטיפול בשירות המבחן נותן מענה מספק עבורו. עוד ציין שירות המבחן, כי הוא התרשם שהמערער, אשר נעדר עבר פלילי, חווה הרתעה משמעותית על רקע ההליך המשפטי ודיווח על שינוי משמעותי בהתנהלותו מאז העבירות הנדונות, ובכלל זה, הפסקת שימוש בסמים באופן עצמאי.

מבדיקות השתן עולה, שהמערער שומר על ניקיון מסמים לאורך הקשר שלו עם שירות המבחן.

שירות המבחן ממליץ לנקוט בדרך של ענישה משולבת שתכלול רכיב שיקומי לצד ענישה מוחשית חינוכית. מכאן המלצת שירות המבחן להטיל על המערער צו מבחן לתקופה של שנה ומחצה במסגרתו ימשיך המערער בהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן כדי להקנות לו דרכי חשיבה והתנהגות שקולות ומתוכננות וכן צו של"צ בהיקף של

250 שעות שיהווה עבורו עונש מוחשי וחינוכי למען אוכלוסייה נזקקת.

לעניין סוגיית הרשעתו בדין ביטא המערער בפני שירות המבחן חששות כבדים שהרשעתו תפגע בתפקודו ובעתידו המקצועי זאת לאחר שסיים לימוד קורס תיווך. הרשעתו, כך נטען, תמנע ממנו לעסוק בתחום זה. המערער הצביע בפני שירות המבחן על חוק המתווכים ובנוסף ציין, שהוא מעוניין להשתלב בלימודי משפטים בעתיד והרשעה תמנע ממנו לקבל רישיון לעסוק במקצוע זה, וכן ביטא חשש שהרשעתו בדין תפגע בדימויו האישי החברתי והמקצועי.

שירות המבחן מצוין כי הואיל ומדובר בצעיר, שזו מעורבותו הראשונה בפלילים השואף לנהל אורח חיים נורמטיבי, נושא באחריות על ביצוע העבירות, מבטא חשש כי הרשעתו בדין עלולה לפגוע בעתידו המקצועי, וכן מבטא נכונות ליטול חלק בהליך טיפולי, ההמלצה היא לסיים את ההליך המשפטי ללא הרשעתו בדין.

ז. בישיבת בית-משפט קמא מיום 22.6.20 נשמעה עדות אביו של המערער שמסר, כי משלא התגייס המערער לצבא הוא הכניסו לעבוד בחברה שבבעלותו להסעות ולניקיון, וכן שכר לו דירה על-מנת שיתחיל את חייו ואולם רוח שטות נכנסה במערער ומכיוון שהמערער הוא, כדברי האב: **"בסך הכל ילד"**, בקשתו היא כי תימחק העבירה. המערער, לטענת האב, אינו מסוכן לציבור וכל אדם עלול לטעות.

ח. ב"כ המדינה עמד בבית-משפט קמא על-כך שהמערער יורשע וציין, כי הימנעות מהרשעה היא בגדר חריג ובענייננו, אין המערער עומד בתנאים שנקבעו בפסיקה לצורך הימנעות מהרשעה הואיל ומדובר בעבירות סמים, גידול והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים להכנת סמים, הפרעה לשוטר והפרת הוראה חוקית. המערער, כך ציין ב"כ המדינה, אף לא הצביע על פגיעה קונקרטית בעתידו ואין די באמירה כי ההרשעה עלולה לפגוע בו בשילובו במקצוע התיווך או בלימודי המשפטים או בדימויו החברתי, ומי שמבקש להצדיק אי-הרשעה חייב לתמוך את טענותיו בתשתית ראייתית מתאימה.

ב"כ המדינה הפנה להוראות חוק המתווכים במקרקעין, התשנ"ו-1996, וציין, שלרשם הפועל לפי חוק המתווכים יש שיקול דעת אם למנוע מתן רישיון בגין עבר פלילי. לפי הפסיקה מקום בו קיים מאסר (רגולטור) המופקד על טוהר השורות בעיסוק מסוים ראוי להשאיר את ההחלטה בידיו ובית המשפט לא ייכנס בנעליו של אותו מאסר. כך גם בנוגע למקצוע משפטים לפי סעיף 44 לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961.

באשר לענישה טען ב"כ המדינה, כי מתחם הענישה נע בין 10 חודשי מאסר ל- 18 חודשי מאסר בפועל, ואולם המדינה מוכנה לסטות מן המתחם כלפי מטה מטעמי שיקום ונוכח התסקירים על המערער ומכאן הבקשה להטיל על המערער מאסר לריצוי בעבודות שירות, בכפוף לחוות דעת ממונה. כמו-כן ביקש ב"כ המדינה שבית משפט קמא יורה על חילוט הרכב שהמערער אמר בחקירתו כי הוא נקנה על ידי אביו.

ט. הסנגור טען בפני בית-משפט קמא, שיש ליתן את המשקל הראוי לכך שהמערער היה כבן 19 במועד ביצוע העבירה, וזו העבירה הראשונה בחייו ומיד בחקירתו במשטרה הודה בביצועה וכן בהמשך בבית המשפט.

עוד טען הסנגור, כי העבירה בוצעה לאחר שהמערער החל להתרחק מעט מאורח החיים הדתי, התגרה מן הפיתויים שנתקל בהם מחוץ לעולם הדתי ומה שהחל כשימוש בקנאביס במסיבות חברתיות הפך בהדרגה להתמכרות. אביו של המערער רצה לסייע לו, סידר למערער עבודה בחברה שלו, רכש לו רכב ושכר עבורו דירה.

לטענת הסנגור, שכירת הדירה לא הייתה לשם ביצוע העבירה אלא המערער התגורר בדירה והקצה חדר אחד בה למעבדה פרטית אישית שהקים לצורך שימוש הפרטי בלבד.

הסנגור הדגיש, שאין בחומר הראיות אינדיקציה לכך שהמערער הוא סוחר סמים. המערער הודה בעבירות שיוחסו לו בכתב-האישום רק בגלל הכמות. הסנגור הוסיף שגידול שתילי הקנאביס אף לא הניב את הפרחים הראשונים הואיל והמערער הספיק להתגורר בדירה ארבעה חודשים בלבד, ואילו הצמח זקוק לתקופה של שישה חודשים להתפתחותו. ולכן, אין מקום לטענה כאילו סיכן המערער את הציבור.

באשר לעבירה של הפרת הוראה חוקית ציין הסנגור, שהאירוע זעזע את המשפחה הואיל ועקב הפרת ההוראה החוקית נעצר המערער לשבועיים. מדובר בנער צעיר שמעולם לא היה מעורב בפלילים, היה לו קשה מאוד לשאת את המעצר בין עבריינים שהוא אינו קשור אליהם ולכן, "הוא לקח את עצמו בידיים", השתלב בצו פיקוח מעצרים, מסר בדיקות שתן נקיות, ובהמשך השתלב בשירות המבחן, ומן התסקיר עולה, שהמערער לקח קשה את המעצר וכך גם משפחתו, והאירוע כולו הרתיע אותו וכיום ניתן לראות את צעדי הענק של המערער לקראת שיקום.

הסנגור ציין, שבית-המשפט אפשר למערער במהלך המעצר להשתלב בלימודים ובעבודה והמערער חזר למעגל החיים הנורמטיביים.

לטענת הסנגור, יש לאמץ את המלצת שירות המבחן להימנע מהרשעתו של המערער, ויש לתמוך בשלב השיקומי בו מצוי המערער כיום. עוד טען הסנגור, שהרשעתו של המערער עלולה לפגוע בעיסוקו המקצועי בעתיד, ונוכח גילו הצעיר לא ניתן עדיין לקבוע באיזה מקצוע יבחר, והדבר גם עלול לפגוע למערער בשידוכים, ולנוכח כל האמור, עתר הסנגור לאימוץ המלצת שירות המבחן.

י. מעסיקו לשעבר של המערער הופיע אף הוא בפני בית-משפט קמא וציין, כי לאחר שחרורו של המערער מן המעצר עבד אצלו המערער כמחצית השנה עד שהתחילה תקופת הקורונה וציין, שהמערער אדם טוב, נאמן, חרוץ, ויש לו ידע במכירות.

י"א. המערער עצמו ציין בפני בית-משפט קמא, כי הוא מבקש את סליחת אביו שהוא איש ציבור, והוא חש שאכזב אותו בטעות שעשה. המערער ציין, שעבר תקופה לא קלה, והוא לא האמין שיגיע למצב כזה. ביום בו הוא נעצר הוא הבטיח לעצמו לעשות הכל שלא לחזור לאותו מצב וציין, כי השתלב בשירות המבחן, השתתף בכל הקבוצות והשיחות, התייחס לכך כאל בית ספר לחיים, ונגמל בכוחות עצמו, ומזה כשנה אינו מעשן ואינו עושה מעשה לא חוקי כלשהו.

לבית משפט קמא השיב המערער כי עשה קורס בתיווך, נכשל במועד הראשון של המבחן ואמור לגשת למועד נוסף ביום 20.7.20.

י"ב. בפסק הדין מיום 6.7.20, הפנה בית-משפט קמא לפסיקה הרלוונטית בנוגע לתחולת החריג המאפשר סיום הליך פלילי באי-הרשעה, כשעל בית-המשפט לאזן בין השיקולים הכרוכים בשמירה על האינטרס הציבורי לבין נסיבותיו של הנאשם.

באשר לנסיבות ביצוע העבירות ציין בית-משפט קמא, כי נסיבות אלה חמורות נוכח התכנון שקדם לביצוע העבירות, השימוש שנעשה בדירה לצורך גידול הסמים ואבזורה בציד הרב שהיה נחוץ לצורך זה, לרבות הכמות הגדולה של הסמים שנתפסה בדירתו של המערער (9.15 ק"ג קנאביס) ועוד 2.67 גרם לשימוש עצמי, וכן התנהגותו של המערער במהלך הימים שלאחר מעצרו, שהייתה כרוכה בהפרת הוראה חוקית ובהפרעה לשוטרים במילוי תפקידם. מכאן שמידת פגיעתו של המערער בערכים המוגנים הנדונים גבוהה היא.

בית-משפט קמא ציין, בהתייחס לפסיקה שאליה הפנה הסנגור, שאכן יש מקרים בהם נמנעים בתי המשפט מלהרשיע את מי שהודו בביצוע עבירות דומות, משיקולי שיקום, אך באותם מקרים מדובר היה בכמויות שתילים וסמים קטנות בהרבה מאלה שנתפסו בדירת המערער.

לעומת זאת, כך הוסיף בית-משפט קמא, במקרים אחרים בהם מדובר היה בנסיבות הדומות לנסיבות המקרה שלפנינו לרבות בכמויות השתילים והסמים, החליטו בתי המשפט להרשיע את הנאשמים, גם במקרים המתאימים לשיקום, אולם נמנעו מלהטיל על הנאשמים עונשי מאסר לריצוי בפועל או בעבודות שירות וגזרו עונשים של של"צ, מבחן, מאסר על-תנאי וקנס כדי לאפשר את הליך השיקום. בית משפט קמא הפנה לפסיקה הרלוונטית בה נגזרו עונשים מסוג זה.

באשר לטענת המערער שעלול להיגרם לו נזק אם יורשע הפנה בית-משפט קמא להוראת סעיף 5 לחוק המתווכים וציין כי אין מדובר בהוראה נוקשה הפוסלת את המערער מלקבל רישיון תיווך אלא בהתאם להוראה זו יוכל הוא להשמיע את טענותיו ולנסות לשכנע את רשם המתווכים שהוא מתאים וראוי לשמש כמתווך.

בסיכום הדברים ונוכח סוג העבירות הנדונות, כמות השתילים והסמים שנתפסו בדירת המערער, ונוכח התכנון מראש שהדירה תשמש כ"מעבדה" לצורך גידולם, וכן אופן התנהלותו של המערער לאחר ששוחרר למעצר בית,

הגיע בית-משפט קמא למסקנה, כי אין מדובר במקרה העונה על התנאים הנדרשים לחריגה מן הכלל בדרך של אי-הרשעה, ולפיכך הרשיע בית-משפט קמא את המערער בעבירות שבביצוען הודה.

בהתחשב בנסיבותיו האישיות של המערער לרבות גילו הצעיר, עברו הנקי, התגייסותו להליך הטיפול החשוב עבורו, וכן נוכח האמור בתסקירי שירות המבחן, מהם עולה מצוקה גדולה שהובילה להתדרדרותו של המערער לשימוש בסמים, ונוכח ההתרשמות החיובית של קצינת המבחן מן המערער והרושם שהוא הותיר על בית-משפט קמא כמי שנחוש בדעתו לערוך את השינוי המתבקש בחייו, החליט בית-משפט קמא להטיל על המערער את העונשים שפורטו לעיל בפתח דבריו על-מנת להבהיר למערער, מחד גיסא, שהתגייסותו להליך השיקומי הייתה נכונה, ומאידך גיסא לחייב את המערער בתרומה משמעותית לציבור ולהרתיע אותו מפני ביצוע עבירות דומות בעתיד.

בית-משפט קמא הוסיף בסיפא של גזר הדין, כי בהעדר אינדיקציה ברורה לכך שהמערער סחר בסמים שאותם גידל, ונוכח מסמכי רישום הרכב, החליט הוא שלא להורות על חילוט הרכב.

י"ג. המערער ממאן להשלים עם פסק-דינו של בית-משפט קמא ומונח בפניו ערעורו בו מנסה הוא לשכנענו כי נתערב בפסק הדין של בית-משפט קמא, ונורה על ביטול הרשעתו.

טענת המערער היא שבית משפט קמא לא נתן את המשקל הראוי להמלצת שירות המבחן, לנסיבות ביצוע העבירה, ולנסיבותיו האישיות של המערער.

הסנגור הפנה לגזר דין אחר שניתן על ידי בית-משפט קמא ב-ת"פ 32633-03-19 כנגד נאשם שגידל עשרות שתילי קנאביס במשקל של 45 ק"ג, וכן נתפס כשהוא מחזיק 5 ק"ג קנאביס מוכנים להפצה, ונדון למאסר מותנה ושל"צ. באותו מקרה מדובר היה בנאשם כבן 37 בעוד שבענייננו מדובר בבחור בן 21, בתחילת דרכו.

עוד ציין הסנגור, שהמערער "לקח עצמו בידים" חדל בכוחות עצמו מלעשן קנאביס, והקפיד במשך שנה שלמה ליטול חלק בשיחות ובמפגשים בשירות המבחן.

המערער היה במעצר במשך שבועיים ולאחר מכן היה במשך שנה שלמה במעצר בית מלא ומידי פעם הקל בית-המשפט על-תנאי שחרורו עד לביטולם המוחלט.

הוסיף הסנגור, שבמהלך התקופה למד המערער לימודי תיווך, נכשל בבחינה הראשונה, בכוונתו לגשת לבחינה נוספת וכיום עוזר הוא לאחיו בעבודתו במשרד תיווך, וכמו כן במהלך התקופה אפשר בית המשפט למערער לצאת לעבודה והוא עבד במגרש למכירת כלי רכב כמחצית השנה וביצע את תפקידו באופן משביע רצון.

עוד ציין הסנגור, שאין בחומר הראיות אינדיקציה המלמדת על-כך שהמערער סחר בסמים, ואין זה נכון ששכר

את הדירה לצורך גידול הקנאביס אלא ייחד חדר אחד בדירה למטרה זו, ונתפס כחודשיים בלבד לאחר שהחל לגדל את שתילי הקנאביס. מכאן שעדיין לא הייתה תפוחת לצמחים.

י"ד. בדיון שהתקיים בפנינו ביום 22.10.20, חזר הסנגור על כל הטענות שהעלה הן בפני בית-משפט קמא והן בהודעת הערעור, והדגיש כי המערער **לא** ביצע את העבירה לצורך הפצה מסחרית.

הסנגור אישר בתשובה לשאלתנו, שהמערער אכן הורשע לפי הודאתו בשימוש בסמים שלא לצריכה עצמית בציינו, כי הכמות שבידי המערער הייתה שלא לצריכה עצמית, אך טען שלא היה ניסיון להרוויח כסף או למכור את מה שגידל. נטען שהכמות נועדה עבור המערער בלבד, אם כי חזרנו והדגשנו בפני הסנגור, שאין הוא רשאי להעלות כיום את הטענה כי הסם שנתפס ברשות מרשו היה לצריכה עצמית בלבד, וזאת לאחר שהמערער הודה בעבירות כפי שיוחסו לו בכתב-האישום (**שלא** לצריכה עצמית). נוכח האמור הוסיף הסנגור, שאין אינדיקציה בראיות לכך שהמערער הוא סוחר ואין אינדיקציה שהחומר שימש אחרים.

באשר לכוונתו של המערער לעסוק בתיווך הגיש בפנינו הסנגור תמונות מן הפייסבוק של המערער לתמיכה בטענתו שהוא עובד כיום בתיווך דירות, ולרבות המלצות של לקוחות עבורם ביצע עסקאות תיווך. עוד טען הסנגור, שהמערער לא ניגש לבחינות מועד ב' בתיווך (לאחר שנכשל במועד הקודם) מחמת נגיף הקורונה.

עוד הדגיש הסנגור, שהמערער היה כבן 19.5 במועד ביצוע העבירות, הליך המעצר טלטל אותו, הוא "לקח עצמו בידים", ועבר תוך שנה ומחצה הליך שיקומי מוצלח ושירות המבחן המליץ על אי-הרשעה.

הסנגור הפנה לפסיקה שנועדה לתמוך בטיעונו.

עוד טען הסנגור, כי המערער עומד בתנאי **הלכת כתב** (ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ"ב (3) 337), והוסיף, שהמערער ייצא בעתיד לשידוכים, וההרשעה עלולה לפגוע בו.

ט"ו. המערער עצמו פנה אלינו וציין, כי ביצע את העבירה בהיותו כבן 19.5, הודה, הביע צער וביקש סליחה וטען שעם מעצרו הבין את חומרת העניין, עבר שינוי בכוחות עצמו, נגמל מן השימוש בסם בעזרת שירות המבחן, ביצע את כל שנדרש ממנו ומזה למעלה משנה אין הוא צורך סמים.

עוד טען, כי החל לעבוד בתיווך וגילה את כישוריו בתחום זה ויש לו שאיפות ללמוד ולהתקדם ולכן מבקש הוא שבית המשפט יבטל הרשעתו.

ט"ז. ב"כ המדינה ביקשה לדחות את הערעור וציינה, שבית משפט קמא יישם כהלכה את הלכות בית-המשפט העליון ולמעשה בהטלת העונשים על המערער הלך בית-משפט קמא כברת דרך לקראת המערער הואיל ומתחם הענישה נע בין 10 חודשי מאסר בפועל ל-18 חודשי מאסר בפועל. בית משפט קמא חרג מן המתחם ואף נמנע מלהטיל מאסר על דרך עבודות שירות (שאף לא היה מפריע להליכי השיקום של

המערער).

ב"כ המדינה הדגישה, שאין המדובר בעבירות שהמערער ביצע על רקע מצוקה, הואיל והמערער זוכה לתמיכה משפחתית, כלכלית ורגשית רחבה, שהרי אביו העמיד לרשותו דירה, רכב ומקום עבודה. על רקע זה יש לדעת ב"כ המדינה לראות דווקא בחומרה את ביצוע העבירות על ידי המערער. ב"כ המדינה הוסיפה, שאכן כפי שקבע בית-משפט קמא, אין מקום להימנע מהרשעה במקרה זה, ואין הצדקה לעקוף את המנגנונים המקצועיים המותאמים לכל מקצוע כשתפקידם של מנגנונים אלה הוא לקבוע האם יש בעבירות שביצע מי שמבקש להתקבל כדי למנוע ממנו את קבלת הרישיון לעסוק במקצוע.

בהתייחס לתמונות הפייסבוק, שהוגשו לראשונה בפנינו בשעת הטיעון לערעור, העירה ב"כ המדינה, שיש בהן דווקא כדי ללמד על-כך שההרשעה אינה מפריעה למערער בשגרת יומו והוא עובד במסגרת תיווך בתפקיד זה או אחר. עוד העירה ב"כ המדינה, כי לא מובנת טענת המערער שמרשו לא ניגש למועד ב' בבחינות כמתווך מחמת הקורונה שהרי בדיון מיום 22.6.20 מסר המערער, שהוא עומד לגשת לבחינה ביום 20.7.20, וכל זה היה גם כן בתנאי קורונה.

כמו-כן הפנתה אותנו ב"כ המדינה לפסיקה שנועדה לתמוך בעמדתה, והוסיפה, כי לא הוכח שנגרם או ייגרם נזק למערער מחמת ההרשעה, וכי בית-משפט קמא יישם נכונה את פסיקת בית-המשפט העליון.

י"ז. לאחר שנתנו דעתנו לכתב האישום שהוגש כנגד המערער, ושבעובדותיו הודה, וכן עיינו בתסקירי שירות המבחן, בטיעונים לעונש בבית משפט קמא, בפסק-דינו של בית-משפט קמא, בהודעת הערעור, בטיעוניהם לעונש של באי כח שני הצדדים בדיון שהתקיים בפנינו ביום 22.10.20, וכן בדברי המערער עצמו, ולאחר שנתנו דעתנו לפסיקה הרלוונטית מסקנתנו שדין הערעור להידחות.

י"ח. הכלל הוא שנאשם בגיר, משנקבע כי ביצע עבירה - יש להרשיעו. הימנעות מהרשעה היא בבחינת היוצא מן הכלל. אנו מפנים להלכת **כתב**, שם, עמ' 342:

"אכן, ענישתו של נאשם היא אינדיווידואלית, ובית המשפט בוחן עניינו של כל נאשם ונאשם ואינו קובע את עונשו אך על-פי מהות העבירה. ואולם, מהותה של העבירה, הצורך בהרתעת הרבים, ובעבירה שקורבן אינו הפרט אלא הציבור כולו אף הוקעת מעשי העבירה - בצירוף מדיניות ענישה אחידה ככל האפשר על-יסוד שיקולים אלה - כל אלה משמשים כגורמים העלולים לגבור אף על שיקומו של הנאשם.

הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל" (ההדגשה שלנו).

י"ט. ערים אנו כמובן לגילו הצעיר של המערער שהוא כבן 21 כיום ובמועד ביצוע העבירות היה כבן 19.5, וכן ערים אנו לכך שהמערער נעדר עבר פלילי. נתנו דעתנו גם לכל המפורט והמתואר בתסקירי שירות המבחן לרבות שיתוף הפעולה החיובי בין המערער לבין שירות המבחן והמלצתו של שירות המבחן לסיים את ההליך המשפטי ללא הרשעה. למרות כל האמור לעיל, איננו סבורים כי העבירות בהן הורשע המערער מאפשרות ויתור על ההרשעה מבלי שתהא בכך פגיעה מהותית בשיקולי הענישה האחרים.

במילים אחרות: איננו סבורים שהאינטרס הציבורי מאפשר הימנעות מהרשעה בעבירות אותן ביצע המערער. לעניין זה אנו מאמצים את שיקוליו ונימוקיו של בית-משפט קמא.

כ. נזכיר, שהמערער החזיק וגידל בדירה אותה שכר 36 שתילי סם מסוכן מסוג קנאביס, במשקל כולל של 9.15 ק"ג, שלא לצריכתו העצמית, ובנוסף גם החזיק בכלים אשר משמשים להכנת סמים וגידולם ובהם: עציצים, מפוח, 6 מנורות, 3 מערכות אוורור מקובעות לקיר, מזגן נייד, 6 שנאים ו-7 מכלי כימיקלים, ובנוסף גם החזיק בסם מסוכן מסוג קנאביס במשקל 2.67 גרם נטו לצריכתו העצמית, ובכך ביצע את העבירות של גידול ייצור והכנת סמים מסוכנים, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, וכן החזקת סמים לצריכה עצמית.

על כל אלה יש להוסיף, כי לאחר שבית המשפט הורה ביום 27.3.19 שהמערער ישהה במעצר בית מלא ומוחלט בפיקוח של הוריו ואחיו, וכן חייב אותו בהתייצבות לחקירה במשטרה או התייצבות בבית המשפט על-פי דרישה, הפר המערער ביום 2.4.19 את ההוראה החוקית וזאת משסירב לחתום על הזמנה שנמסרה לו באמצעות שוטרים להתייצב בבית משפט השלום לצורך הגשת כתב האישום נגדו, וביום 3.4.19, בהמשך לסירובו לחתום על הזימון, משהגיעו השוטרים לכתובתו של המערער, נמצא הוא שוהה במקום ללא פיקוח של מי ממפקחיו. כאשר נלקח המערער על ידי השוטרים לחקירה טען הוא בפניהם שאמו ישנה בבית. משחזרו השוטרים חזרו לבית המערער הבחינו הם בהוריו שבים מן החוץ ברכבם, ואזי פנה המערער אל אמו ואמר לה: "תגידי שישנת בבית". מכאן שהמערער גם ביצע עבירות של הפרת הוראה חוקית והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו.

כ"א. בצדק ציין בית-משפט קמא בפסקה 13 של פסק-דינו:

"נסיבות ביצוע העבירות במקרה שלפניי חמורות בעיניי, הן בשל התכנון שקדם להן, השימוש שנעשה בדירה לצורך גידול הסמים ואבזורה בציוד הרב שהיה נחוץ לצורך הזה, הן לנוכח הכמות הגדולה של הסמים שנתפסה בדירת הנאשם - 9.15 ק"ג קנאביס ועוד 2.67 גרם לשימוש עצמי, והן לנוכח התנהגותו במהלך הימים שלאחר מעצרו, שהייתה כרוכה בהפרת הוראה חוקית ובהפרעה לשוטרים במילוי תפקידם. משכך, מידת פגיעתו של הנאשם בערכים המוגנים הנדונים, גבוהה היא". (ההדגשה שלנו).

כ"ב. הסנגור הפנה לפסיקה שיש בה לטענתו כדי לתמוך בעמדתו לפיה ראוי להימנע מהרשעתו של המערער. כך למשל, הפנה אותו הסנגור לגזר דין שניתן על ידי בית-משפט קמא ב-ת"פ 32617-03-19 **מדינת ישראל נ' הרוניאן** (8.6.20), שם הורשע הנאשם בעבירות של גידול ייצור והכנת סמים מסוכנים, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, כשבאותו מקרה גידל הנאשם (שם) עשרות שתילי סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל נטו של 40.65 ק"ג, שלא לצריכתו העצמית וכן החזיק שקיות של סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל 5.15 ק"ג שלא לצריכתו העצמית.

באותו מקרה, התחשב בית-משפט קמא בכך שאותו נאשם התגייס להליך שיקומי משמעותי ולכן חרג ממתחם הענישה והסתפק בהטלת עונשי מאסר על-תנאי, קנס, פסילה על-תנאי, צו מבחן ל- 24 חודשים ושל"צ בהיקף של 400 שעות, ואולם נדגיש, שהנאשם באותו תיק, **הורשע בדין**, ולכן אין בגזר הדין הנ"ל שאליו הפנה הסנגור, כדי לתמוך בטענה של הימנעות מהרשעה.

כ"ג. עוד הפנה הסנגור ל-ת"פ (שלום קריית-גת) 53716-03-15 **מדינת ישראל נ' זגורי** (5.4.16), שם נדון הנאשם בגין עבירות של גידול, ייצור, הכנת סמים מסוכנים, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים להכנת סם מסוכן, ובית המשפט נמנע מהרשעתו והסתפק בהטלת של"צ בהיקף של 500 שעות, קנס, התחייבות וצו מבחן, אלא שבאותו מקרה מדובר היה בקנאביס במשקל 355.4 גרם בתוך 21 שתילים, וכן החזקת סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל 236.8 גרם שלא לצריכה עצמית, ואילו בעניינו של המערער, מדובר בהחזקה וגידול של 36 שתילי קנאביס במשקל כולל של 9.15 ק"ג.

כ"ד. ב-ע"פ (מחוזי חיפה) 41827-08-10 **פרידמן נ' מדינת ישראל** (30.12.10), הורשע המערער (שם) בבית משפט השלום בגין החזקת סם מסוכן מסוג קנאביס וכמו כן גידל סמים מסוכנים מסוג קנאביס שלא לצריכתו העצמית והחזיק בכלים המשמשים להכנת סם מסוכן. הערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה משנקבע שלא נפל פגם בהחלטת בית-משפט השלום לפיה אין מקום לבטל את הרשעתו של הנאשם באותו מקרה.

כ"ה. ב-עפ"ג (מחוזי חיפה) 28110-10-15 **מדינת ישראל נ' עידן דוד** (17.12.15) מדובר היה בנאשם שהודה בכך שהוא ונאשם נוסף גידלו בצוותא בדירה שבהחזקת המערער סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל נטו של 3,600 גרם, באופן שגידלו את הסם ב-21 שתילים בתוך עציצים וכדים (במקרה שבפנינו החזיק וגידל המערער 36 שתילי סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל כולל של 9.15 ק"ג).

בית-משפט השלום החליט באותו מקרה להימנע מהרשעתו של הנאשם. ערעור המדינה שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה והוחלט שלא להתערב בפסק-דינו של בית-משפט השלום, הן בהתחשב בהליך השיקומי שעבר הנאשם באותו מקרה, וכן מששוכנע בית-המשפט המחוזי כי הרשעת הנאשם תסכל את אפשרותו לחזור לעבודתו בנמל, אם כי הובהר (בדברי ס. הנשיא כתוארו אז, השופט ר. שפירא, בחוות דעתו) שאין לראות בתוצאה משום הבעת עמדה בנוגע להחזרתו של הנאשם לעבודה בנמל הואיל ועניין זה מצוי בשיקול הדעת הבלעדי של הנהלת הנמל. כב' השופטת ת. נאות-פרי ציינה בחוות דעתה כי: "**עסקין במקרה גבולי בכל**

הנוגע לשאלת אי-ההרשעה".

כ"ו. הפרקליטה הפנתה אותנו להחלטת כב' השופט ג. קרא ב-רע"פ 5018/18 **עומר בוזגלו נ' מדינת ישראל** (21.10.18) (להלן: "**עניין בוזגלו**"), כשבאותו מקרה הורשע הנאשם בבית משפט השלום בעבירה של גידול ייצור והכנת סמים מסוכנים, בצוותא חדא עם נאשם נוסף, וכן החזקה ושימוש בסמים לצריכה עצמית והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. נטען, כי הנאשם גידל ביחד עם נאשם נוסף, שתילי סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל כולל של 544.8 גרם נטו והקימו לצורך זה "מעבדה" בדירתם שכללה אדנית, גנרטור, חומרי דישון, וכלי תאורה ומשנכנסו השוטר והפקח לדירתם, השתוללו והתפרעו השניים. כמו כן נמצא כי החזיקו בדירתם סם קנאביס במשקל 3.6 גרם נטו.

הגם שהנאשם בעניין **בוזגלו** טען, כי הרשעתו תפגע בסיכויו לעבוד כרופא, ולמרות המלצת שירות המבחן לביטול ההרשעה החליט בית-משפט השלום, שלא לבטל את הרשעתו. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה. בקשת רשות הערעור שהגיש אותו נאשם לבית המשפט העליון נדחתה אף היא, למרות טענות הנאשם בדבר גילו הצעיר, עברו הנקי, חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה, השינוי שעשה בחייו מאז מעצרו, והעובדה שהחל בלימודי הרפואה.

בית-המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור, הותיר בעינה את הרשעתו ואף דחה את בקשתו לבטל את עונש המאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

מפאת חשיבות הדברים נביא כלשונם את דברי של כב' השופט ג. קרא בפסקה 9 של ההחלטה בעניין **בוזגלו**:

"למעלה מן הצורך, דין הבקשה להידחות גם לגופו של עניין. כפי שנקבע בעניין כתב, אי-הרשעה היא "חריג לכלל, שכן משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם וראוי להטיל אמצעי זה רק במקרים יוצאי-דופן, שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה". על מנת להימנע מהרשעת הנאשם יש להראות כי ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם; וכי סוג העבירה מאפשר להימנע מהרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה נוספים (שם, בפסקה 7). על מנת לבטל את הרשעתו נדרש המבקש להצביע על פגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו ולבסס אותה באמצעות ראיות (רע"פ 7224/14 פרנסקי נ' מדינת ישראל, בפסקה 10 (10.11.2014); רע"פ 3589/14 לוזון נ' מדינת ישראל, בפסקה 8 (10.6.2014); רע"פ 1097/18 בצלאל נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 (18.04.2018)).

בעניינו, בית משפט השלום מציין כי "...לא הונחה לפני ולו ראשית ראיה כי הרשעת הנאשם בדין, נשוא הליך זה, היא זו שתפגע ביכולתו לשמש כרופא בבוא העת." (פסקה 21 לגזר הדין). יתרה מכך, אני סבור כי גם אם עלולה להיפגע יכולת המבקש לשמש כרופא בעתיד, צדק בית משפט קמא בכך שהותיר את הדין בדבר בידי הגורם המוסמך (פסקה 8 לפסק הדין בערעור).

הדבר עולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי שכן משנמצא כי אדם ביצע עבירה פלילית שעלולה להשפיע על כשרותו לעסוק במקצוע מסוים מן הראוי כי הדבר יבחן על ידי הגורמים המתאימים.

זאת ועוד, מקובלת עליי קביעת הערכאות הקודמות, כי המבקש אינו עומד גם בתנאי השני שנקבע לשם ביטול הרשעה. העבירות בהן הורשע המבקש ונסיבות ביצוען - גידול יצור והכנת סמים מסוכנים, החזקה ושימוש בסמים לצריכה עצמית והפרעה לשוטר במילוי תפקידו - אינן מאפשרות להימנע מהרשעתו של המבקש מבלי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים". (ההדגשה שלנו).

כ"ז. דבריו אלה של בית-המשפט העליון בעניין **בוזגלו** יפים, נכונים וישימים גם במקרה שבפנינו. נזכור, כי בהתאם להלכת **כתב** חייבים להתקיים, לצורך הימנעות מהרשעה, שני הגורמים **במצטבר**, דהיינו, שההרשעה עלולה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, וכן שסוג העבירה מאפשר לוותר במקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים. במקרה שבפנינו, נוכח העבירות בהן הורשע המערער, לא ניתן לוותר על הרשעתו.

כ"ח. לא זו אף זו: לא שוכנענו מטענת המערער שההרשעה עלולה לפגוע בשיקומו בשים לב לרצונו לעבוד כמתווך או אם ירצה בעתיד ללמוד מקצוע אחר, וכן למטרת שידוכים.

אכן, בתסקירו מיום 18.6.20 המליץ שירות המבחן על הימנעות מהרשעה ואולם, כידוע, המלצתו של שירות המבחן אינה מחייבת את בית-המשפט אשר חייב להציב לנגד עיניו נתונים רלוונטיים נוספים וליתן משקל למהות העבירה ולאינטרס הציבורי הכולל.

עיינו בדברי כב' הנשיא מ. שמגר ז"ל ב-ע"פ 344/81 **מדינת ישראל נ' שחר סגל**, פ"ד לה(4) 313 בעמ' 318:

"שיקוליו של שירות המבחן למבוגרים אינם חופפים בהכרח את שיקוליו של בית המשפט, וזאת, בין היתר, מאחר שהוא אינו מופקד על הראייה הכוללת, הבוחנת גם את אלמנט ההרתעה הכללי ונתונים כיוצא באלה. לכן, אין לבוא בטרזניה אל שירות המבחן, אם הוא נותן דעתו בעיקר לאינטרס האישי של הנאשם, ואף מוכן להציע הצעות לשיקום, המעוגנות, לעתים, בהערכה ובהתרשמות ותו לא. השירות רואה את עיקר מעייניו במיצויו של היבט מוגדר של הנתונים, הנאספים לקראת ההכרעה השיפוטית, ובית המשפט הוא שיוצר את האיזון הנאות בין הנתונים השונים ומופקד על ראייתו של השלם להבדיל מן הקטע או המקוטע. מכאן כי אל הדברים, העולים מן התסקיר, מצטרפים, בדרך כלל, נתונים רלוונטיים נוספים, המשמשים יסוד לשיקוליו של בית המשפט, כגון מהות העבירה, הלקחים לגבי האיש ומעשיו, כפי שהם מתגבשים בראייתו של בית המשפט ועוד" (ההדגשה שלנו).

וכן רע"פ 3515/09 פדאל נ' מדינת ישראל (21.5.09):

"מייחס אני חשיבות רבה להמלצת שירות המבחן, אך כפי שצוין לא פעם בעבר, המלצה זו היא חלק מתמונה כוללת שיש בה רכיבים שונים. שירות המבחן, זרוע חשובה בעבודתו של בית-המשפט, נדרש בראש ובראשונה לפרט שלפניו, על בית-המשפט לשרטט את התמונה במכלולה ולשקללה....".

כ"ט. אין בידינו לקבל את טענת המערער לפיה ראוי לבטל את הרשעתו שאם לא כן תיפגע אפשרותו לקבל רישיון כמתווך, או לעסוק בעתיד במקצוע המשפטים.

נקודת המוצא היא שהמאסדר הוא המוסמך לקבוע את כשרותו של מי שמבקש לעסוק במקצוע זה או אחר.

בצדק הפנה בית-משפט קמא לחוק המתווכים במקרקעין, התשנ"ו-1996. סעיף 5 בחוק קובע את התנאים לקבלת רישיון לעסוק בתיווך מקרקעין.

סעיף 5(א)(4) קובע, שאחד התנאים לקבלת רישיון כאמור הוא מי:

"שלא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה ונסיבותיה אין הוא ראוי לשמש מתווך מקרקעין".

סעיף 5(ג) קובע כי: **"סירב הרשם ליתן למבקש רישיון או ביטל את רישיונו יודיע לו את נימוקיו בכתב, ואם סירב ליתן רישיון בשל תנאי כאמור בסעיף קטן א(4) - ייתן לאותו אדם הזדמנות להשמיע את טענותיו בפניו".**

לכן, כפי שציין בית-משפט קמא (עמ' 20 רישא של פסק הדין), אין המדובר בהוראה הפוסלת החלטית את המערער מלקבל רישיון תיווך אלא שניתנת אפשרות למערער להשמיע במידת הצורך את טענותיו במטרה לשכנע את הרשם לפי חוק המתווכים למקרקעין שהוא ראוי לשמש כמתווך.

ל. הוראות דומות על-פיהן מוסדרת סוגיית הרישוי לעיסוק במקצועות חופשיים קיימות בדברי חקיקה נוספים.

כך, למשל, קובע סעיף 44(א) של חוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961, שאם מועמד לחברות בלשכה הורשע בעבירה פלילית שיש בה בנסיבות העניין משום קלון, והלשכה סבורה שנוכח הרשעה זו אין הוא ראוי לשמש עורך דין, רשאית הלשכה שלא לקבלו כחבר הלשכה, וזאת לאחר שניתנת למועמד הזדמנות להעלות את טענותיו בפניה.

עיינו: רע"פ 3515/09 **פדאל נ' מדינת ישראל**, פסקה ח' (21.5.09), וכן: ע"פ (מחוזי חיפה) 2794/07 **סלאמה סלים נ' מדינת ישראל** (21.2.08).

ל"א. סעיף 4(ב) של חוק רואי חשבון, התשט"ו-1955, קובע, שמועצת רואי החשבון רשאית לסרב לתת רישיון לראיית חשבון למבקש אם הוא הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש רואה חשבון וזאת לאחר שנתנה לו הזדמנות להעלות את טענותיו בפניה.

עיינו: ע"פ (מחוזי חיפה) 2729/07 **מדינת ישראל נ' זחאלקה** (22.1.08).

ל"ב. אין מקום לכך שבית המשפט יבוא בנעליו של המאסדר, ובוודאי הוא כך מקום בו קיים חוק המקנה שיקול דעת למאסדר לקבוע האם לסרב לבקשתו של מועמד שהורשע בפלילים, אם לאו, וזאת בשים לב למהות ההרשעה וחומרתה.

נחזור ונזכיר בעניין זה את דברי כב' השופט ג. קרא בעניין **בוזגלו**, בפסקה 9:

"אני סבור כי גם אם עלולה להיפגע יכולת המבקש לשמש כרופא בעתיד, צדק בית-משפט קמא בכך שהותיר את הדיון בדבר בידי הגורם המוסמך (...). הדבר עולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי שכן משנמצא כי אדם ביצע עבירה פלילית שעלולה להשפיע על כשרותו לעסוק במקצוע מסוים מן הראוי כי הדבר יבחן על ידי הגורמים המתאימים" (ההדגשה שלנו).

ל"ג. נוסף, כי במהלך הדיון שהתקיים בפנינו הגיש הסנגור לעיוננו דפים מתוך הפייסבוק של המערער שממנו עולה על-פני הדברים שבפועל עובד המערער במסגרת משרד תיווך. כך גם עולה מדברי המערער עצמו בעמ' 3 לפרוט': **"והתחלתי לעבוד בתיווך ולגלות את הכישורים שלי בתחום שהוא רחב... "**, ודברים אלה מצביעים לכאורה על-כך שלא קיימת "פגיעה חמורה בשיקום הנאשם".

ל"ד. עוד מפנים אנו לדברי כב' השופטת (בדימוס) א. פרוקצ'יה ב-ע"פ 9893/06 **אסנת אלון לאופר נ' מדינת ישראל** (31.12.07):

"אין להוציא מכלל אפשרות כי הגורם המעסיק, בשוקלו את שיקוליו לעניין ההעסקה, היה שוקל לגופם את אופי המעשים שבוצעו בידי המערער, אף במנותק משאלת ההרשעה, ואפשר שעצם האירועים עצמם היו עומדים ביסוד שיקול הדעת המופעל, ואם אמנם כך הדבר, אפשר כי לצורך הקשר זה, שאלת אי-ההרשעה הייתה מאבדת במידת-מה מחשיבותה" (ההדגשה שלנו).

ל"ה. במהלך הדיון בפנינו העלה הסנגור גם את הטענה לפיה עלולה הרשעה לפגוע למערער בסיכוי

השידוכים שלו (עמ' 3 לפרוט' ש' 7) ואולם, סבורים אנו, שאין זה ראוי להסתיר את העבירות שביצע המערער, מקום בו ראוי שדווקא תהא שקיפות, על ידי הימנעות מהרשעה, מקום בו בית-המשפט סבור כי מהות העבירה והאינטרס הציבורי, מחייבים הרשעה.

ל"ו. נציין עוד, שלצד מסקנתו (המוצדקת) של בית משפט קמא לפיה בנסיבות העניין אין להימנע מהרשעתו של המערער בגין העבירות אותן ביצע, ראה בית-משפט קמא לנכון ליתן משקל רב לגילו הצעיר של המערער, העדר הרשעות קודמות, נטילת אחריות מצדו לעבירות שביצע, השינוי שחל בחייו מאז מעצרו, ושיתוף הפעולה שלו עם שירות המבחן, והדבר בא לידי ביטוי בכך שבית משפט קמא הלך כברת דרך של ממש לקראת המערער, סטה במידה ניכרת לקולא ממתחם הענישה, ואף נמנע מלהטיל עליו מאסר לריצוי בעבודות שירות אלא הסתפק במאסר מותנה, קנס, צו מבחן ל-18 חודשים ו-250 שעות של"צ.

גזר הדין של בית-משפט קמא יש בו כדי לעודד את המערער להמשיך בדרך השיקומית בה הוא הולך כיום ולהתמיד במסלול החיים הנורמטיבי. ראוי, שהמערער ינצל היטב את ההזדמנות שניתנה לו.

ל"ז. על-יסוד כל האמור לעיל, מסקנתנו היא שלא נפלה שגגה בפסק-דינו של בית-משפט קמא, ולפיכך אנו מורים על דחייתו של הערעור.

באי כוחם של שני הצדדים נתנו את הסכמתם לכך שפסק הדין יומצא להם בדואר והם גם יוכלו לצפות בו בנט המשפט ללא צורך בהופעה לשימוע.

מזכירות בית-המשפט תמציא את העתק פסק הדין לבאי כוחם של שני הצדדים בדואר רשום.

הסנגור יביא את פסק הדין לידיעת מרשו-המערער.

כמו-כן מורים אנו שמזכירות בית-המשפט תמציא את העתק פסק הדין לשירות המבחן למבוגרים.

ניתן היום, י"ח חשוון תשפ"א, 05 נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.

ש' שטמר, שופטת
עמיתה

א' דגן, שופטת

י' גריל, שופט עמית
[אב"ד]